

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI
Dla Gimnazjum im. Jana Pawła II w Godzianowie
na rok szkolny 2015/2016
„Otwarta Szkoła”

Opracowała:

Katarzyna Łukaszewicz

PODSTAWA PRAWNA

Program profilaktyki w szkole Podstawowej w Godzianowie kieruje się celami i zadaniami zawartymi w:

- ✓ Statucie Szkoły
- ✓ Programie Wychowawczym Szkoły
oraz opiera się na następujących dokumentach:
- ✓ Rozporządzeniu MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół Dz. U. nr 4 poz.17;
- ✓ Rozporządzenie MENiS z 31 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczych i zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami Dz. U. nr 26 z 14 lutego 2003 r.;
- ✓ Ustawa o Systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.;
- ✓ Rozporządzenie MEN z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 61, poz. 624);
- ✓ Konwencja o prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie ogólne narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę 30 września 1991 r.(Dz. U. nr 120, poz. 526);
- ✓ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz.483, ze zm.);
- ✓ Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- ✓ Ustawa z dnia 8 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- ✓ Ustawa z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty.

CEL GŁÓWNY

Celem nadrzędnym Szkolnego Programu Profilaktyki w Gimnazjum w Godzianowie jest wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa u uczniów oraz wspomaganie ich rozwoju - zwłaszcza uczniów klas pierwszych oraz uczniów niepełnosprawnych - poprzez ochronę przed zagrożeniami, które mogłyby ten rozwój zaburzyć, a także reagowanie w przypadkach wystąpienia zachowań ryzykownych.

IDENTYFIKACJA PROBLEMU

Na podstawie analizy dokumentacji (zeszyty uwag, dzienniki lekcyjne, opinie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej), wywiadów z nauczycielami, pracownikami GOPS – u, rodzicami, niepedagogicznymi pracownikami szkoły, zauważa się, iż występują następujące problemy:

- agresja
- niska kultura słowa
- nieodpowiednie zachowanie w kontaktach z dorosłymi
- niewystarczająca wiedza uczniów na temat środków uzależniających
- palenie tytoniu
- niskie wyniki w nauce uczniów
- brak poczucia bezpieczeństwa w takich miejscach w szkole jak: toalety, szatnie, teren wokół szkoły
- ryzyko wystąpienia wykluczenia społecznego
- nieusprawiedliwione nieobecności uczniów
- niezdrowy sposób odżywiania się i tryb życia.

ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Przeciwdziałanie występującej w szkole agresji;
2. Podniesienie kultury słowa wśród uczniów;
3. Wykształcenie nawyków właściwego zachowania w kontaktach z dorosłymi;
4. Pogłębienie wiedzy uczniów na temat środków uzależniających (alkoholizm, niktynizm, narkomania, lekomania);
5. Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym uczniów poprzez realizację zajęć w ramach art. 42 KN oraz innych zajęć organizowanych przez nauczycieli;
6. Propagowanie zdrowego stylu życia;
7. Podejmowanie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu;
8. Przedstawienie różnych form spędzania wolnego czasu;
9. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa w uczniach;
10. Włączenie przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego do konkretnych działań profilaktycznych;
11. Realizowanie tematyki profilaktycznej w ramach:
 - zajęć edukacyjnych
 - lekcji wychowawczych
 - dodatkowych spotkań
12. Realizowanie programów profilaktycznych przez wychowawców;
13. Omawianie bieżących problemów wychowawczych w szkole, podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej, spotkań z rodzicami;
14. Organizowanie w szkole imprez tematycznych (konkursów, przedstawień, prezentacji projektów);
15. Realizowanie współpracy z GOPS-em i innymi instytucjami wspierającymi szkołę;
16. Stała współpraca z rodzicami w celu przekazania im wiedzy na temat potencjalnych zagrożeń. Zapoznanie rodziców z działaniami szkoły podjętymi w związku z występującymi problemami;
17. Promocja zdrowego stylu życia;
18. Kształtowanie świadomości proekologicznej;
19. Kształtowanie systemu wartości – czerpanie z wzorców osobowych;
20. Kształtowanie nawyków właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia;
21. Systematyczna kontrola frekwencji na zajęciach i konsekwentne egzekwowanie usprawiedliwień nieobecności.

ZADANIA BĘDĄ REALIZOWANE W NASTĘPUJĄCYCH OBSZARACH

Obszar I : Zachowania agresywne

Obszar II : Kultura osobista

Obszar III : Niebezpieczeństwo uzależnień

Obszar IV : Niska motywacja do nauki i osiągnięcia sukcesów szkolnych

Obszar V : Niepowodzenia w nauce

Obszar VI : Zagrożenie wykluczeniem społecznym

Obszar VII : Zdrowy styl życia

Obszar VIII : Zachowanie w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

Obszar I : <u>Zachowania agresywne</u>			
Cel: <i>Ograniczenie i eliminowanie zachowań agresywnych</i>			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Przeciwdziałanie występującej wśród uczniów agresji	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań z udziałem psychologa dla uczniów, rodziców, nauczycieli; - realizowanie wybranych programów profilaktycznych zmierzających do eliminowania zachowań agresywnych; - organizowanie zajęć na temat agresji, jej przyczyn, skutków i sposobów reagowania na nią; - konsekwentne stosowanie kar za zachowania agresywne; - zapobieganie zachowaniom niebezpiecznym w czasie imprez okolicznościowych oraz wycieczek szkolnych; - organizowanie zajęć promujących postawę asertywną; - zorganizowanie Szkolnego Dnia Profilaktyki; - wzmożona kontrola dyżurujących nauczycieli w miejscach w których uczniowie czują się najmniej bezpiecznie; - zapewnienie bezpieczeństwa uczniom dojeżdżającym w trakcie dojazdów; - współpraca z organizacjami wspierającymi szkołę (Policja); - informowanie rodziców o niewłaściwym zachowaniu ucznia. 	<p>Dyrektor</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pracownicy obsługi</p> <p>Opiekun dowozów</p> <p>Opiekun świetlicy</p>	
Wylimitowanie agresji słownej	<ul style="list-style-type: none"> - szybkie reagowanie na przejawy agresji słownej podczas przerw czy w czasie zajęć; - odnotowywanie w zeszycie uwag lub w dzienniku tego typu zachowań i informowanie o problemie wychowawców oraz rodziców ucznia; - w przypadku wystąpienia agresji słownej postępowanie zgodne ze strategiami przewidzianymi na takie sytuacje. 	<p>Dyrektor</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pracownicy obsługi</p> <p>Opiekun dowozów</p> <p>Opiekun świetlicy</p>	
Obszar II : <u>Kultura osobista</u>			
Cel: <i>Podniesienie kultury osobistej uczniów.</i>			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Podniesienie kultury osobistej	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie zasad kulturalnego zachowania się w szkole i poza nią, ze szczególnym uwzględnieniem zwrotów grzecznościowych; - prezentacja zasad kulturalnego stylu bycia na gazetkach szkolnych; - organizowanie zajęć na tematy dotyczące kulturalnego zachowania się; 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pracownicy obsługi</p> <p>Opiekun</p>	

	- poruszanie tematyki kultury zachowania na lekcjach wychowawczych.	dowozów	
Uwrażliwienie na potrzeby innych	- udział w cyklicznych akcjach charytatywnych oraz akcjach wolontariatu wynikających z bieżących potrzeb; - organizowanie pomocy koleżeńskiej oraz akcji dla osób potrzebujących z najbliższego środowiska.	Wychowawcy Nauczyciele Samorząd uczniowski	
Wykształcenie umiejętności odpowiedniego zachowania w kontaktach z dorosłymi	- realizowanie na lekcjach wychowawczych zagadnień dotyczących prawidłowych relacji opartych na kulturze i zaufaniu między dorosłymi a dziećmi/młodzieżą; - uwzględnianie w ocenie z zachowania przestrzegania tych norm; - współpraca z rodzicami uczniów nie przestrzegającymi ww. norm;	Dyrektor Wychowawcy Nauczyciele	

Obszar III : Niebezpieczeństwo uzależnień

Cel: *Zapobieganie uzależnieniom wśród uczniów.*

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Poszerzenie wiedzy dotyczącej skutków stosowania używek (nikotyna, alkohol, środki pobudzające tzw. „dopalacze”)	- organizowanie zajęć edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z uzależnień od alkoholu, papierosów i środków pobudzających	Nauczyciele Wychowawcy	
Kształtowanie postaw asertywnych	- organizowanie zajęć kształtujących postawę asertywną w sytuacjach, w których dziecko jest namawiane do stosowanie używek; - poruszanie tematów zagrożeń wynikających z uzależnień (od słodczy, tytoniu, gier komputerowych, leków itp.)	Nauczyciele Wychowawcy	
Uświadomienie skutków palenia tytoniu	- realizowanie zajęć uwzględniających tematykę skutków palenia tytoniu; - w przypadku wystąpienia zjawiska palenia tytoniu w szkole i poza nią wdrożenie strategii przewidzianej w statucie szkoły	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	

Obszar IV : Niska motywacja do nauki i osiągania sukcesów szkolnych

Cel: *Zwiększenie motywacji do nauki.*

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Umożliwienie uczniom osiągania sukcesów	- organizowanie konkursów szkolnych; - zachęcanie do udziału w konkursach pozaszkolnych; - pomoc w przygotowaniu do konkursów.	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Włączenie samorządu Uczniowskiego do konkretnych działań profilaktycznych	- organizowanie pomocy koleżeńskiej; - organizowanie akcji charytatywnych; Współorganizowanie konkursów szkolnych.	Opiekunowie SU Nauczyciele Wychowawcy	
Kształtowanie systemu wartości, czerpanie z wzorców osobowych	- organizowanie Święta Szkoły; - organizowanie zajęć ukierunkowanych na wskazywanie autorytetów (ze szczególnym	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	

	uwzględnieniem Patrona szkoły) i poznawanie ich drogi życiowej.		
Zwiększyć atrakcyjność zajęć	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie atrakcyjnych zajęć z zastosowaniem metod aktywizujących oraz sprzętu multimedialnego; - organizowanie wycieczek oraz zajęć szkolnych poza murami szkolnymi – w terenie; - organizowanie wyjazdów młodzieży na cykliczne projekcje filmów w ramach projektu „<i>Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej</i>”. 	Nauczyciele Wychowawcy	
Motywowanie uczniów do nauki	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć w kółkach zainteresowań; - promowanie uczniów osiągających sukcesy w nauce na forum szkoły; - wręczenie listów gratulacyjnych rodzicom uczniów uzyskujących bardzo dobre wyniki w nauce. 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Upowszechnianie czytelnictwa wśród młodzieży gimnazjalnej	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo uczniów w konkursach recytatorskich i czytelniczych; - podkreślanie sukcesów czytelniczych uczniów i wyróżnianie ich na forum szkoły i klasy; - organizowanie lekcji wychowawczych poświęconych czytaniu książek („Co warto przeczytać? Ja polecam...”); - tworzenie klasowych list przebojów czytelniczych. 	Dyrektor Nauczyciele poloniści Wychowawcy	
Rozwijanie zainteresowań matematycznych i przyrodniczych	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja oraz uczestnictwo w konkursach oraz olimpiadach przyrodniczych i matematycznych; - organizacja zajęć dodatkowych rozwijających pasje przedmiotowe; - zachęcanie do członkostwa i prężnego działania w gimnazjalnym kole LOP; - uczestnictwo w Bolimowskim Rajdzie Pieszym; - organizowanie zajęć wyrównawczych z matematyki i przedmiotów przyrodniczych. 	Dyrektor Nauczyciele matematyki, chemii, fizyki, geografii i biologii Wychowawcy	
Obszar V : <u>Niepowodzenia w nauce</u>			
Cel: <i>Pomoc uczniom z niepowodzeniami szkolnymi.</i>			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Wylimitowanie nieusprawiedliwionych nieobecności	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczna kontrola frekwencji na zajęciach lekcyjnych i odnotowywanie nieobecności w dzienniku lekcyjnym; - konsekwentne egzekwowanie usprawiedliwień nieobecności; - systematyczne kontakty wychowawców z rodzicami wagarujących uczniów; - obniżenie oceny z zachowania „wagarowiczom” zgodnie z WZO. 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć dla uczniów z trudnościami w nauce w ramach tzw. „godziny karcianej”; - organizowanie sprawdzianów 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	

	poprawkowych dla chętnych uczniów; - współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę itd. GOPS, PPPP; - stała współpraca z rodzicami uczniów napotyających na trudności w nauce.		
Obszar VI : <u>Zagrożenie wykluczeniem społecznym</u>			
Cel: <i>Zapobieganiu wykluczeniu ucznia ze społeczności szkolnej.</i>			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Reagowanie wychowawcy w sytuacji ryzyka wykluczenia ucznia ze społeczności klasowej	- przydzielanie zadań nobilitujących ucznia w oczach klasy; - podczas lekcji wychowawczych stosowanie różnorodnych metod – dramy, pogadank, zabaw integrujących itd., które mogą pomóc w zrozumieniu i zaakceptowaniu ucznia zagrożonego wykluczeniem przez rówieśników; - indywidualne rozmowy z uczniami i –jeśli zachodzi taka potrzeba – rodzicami; - analiza przypadku – szukanie przyczyn trudnej sytuacji; - współpraca z pracownikami GOPS- u i PPPP; - przekazywanie informacji rodzicom o możliwości pozyskania pomocy.	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Integracja zespołów klasowych	- organizowanie imprez klasowych; - włączenie ucznia do pracy na rzecz klasy i szkoły; - praca w zespołach mieszanych na zajęciach lekcyjnych.	Nauczyciele Wychowawcy	
Eliminowanie negatywnych zachowań uczniów	- indywidualne rozmowy; - w razie konieczności postępowanie zgodne z procedurami zamieszczonymi w statucie szkoły.	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Obszar VII : <u>Zdrowy styl życia</u>			
Cel: <i>Promowanie zdrowego stylu życia.</i>			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego	- prowadzenie zajęć pozalekcyjnych: ✓ zajęcia sportowe ✓ kółko teatralne ✓ kółko plastyczne ✓ koło LOP ✓ zajęcia muzyczne - organizowanie wycieczek szkolnych: ✓ krajoznawczych ✓ do kina ✓ do teatru	Nauczyciele Wychowawcy	
Kształtowanie świadomości ekologicznej	- udział w akcjach proekologicznych: ✓ sadzenie roślin ✓ akcja „Sprzątanie Świata” ✓ Dzień Ziemi ✓ zbiórka surowców wtórnych ✓ dokarmianie ptaków zimą	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wykonywanie budek lęgowych oraz karmników ✓ zbiórka zużytych baterii, zepsutych telefonów komórkowych, kartridży itd. <p>- przeprowadzanie lekcji wychowawczych na temat troski o środowisko naturalne (recykling, segregowanie śmieci, oszczędzanie wody i energii itd.)</p>		
Dbłość o zdrowie	<p>- organizowanie posiłków dla uczniów;</p> <p>- organizowanie zajęć edukacyjnych i lekcji wychowawczych na temat zdrowego odżywiania się;</p> <p>- organizowanie Szkolnego Dnia Profilaktyki oraz Szkolnego Dnia Sportu;</p> <p>- na zajęciach lekcyjnych oraz na lekcjach wychowawczych podkreślanie konieczności dbania o higienę osobistą – szczególnie w okresie dorastania;</p> <p>- przeprowadzanie zajęć na temat dróg zakażenia oraz konsekwencji zarażeniem chorobami wenerycznymi oraz wirusem HIV.</p>	Nauczyciele Wychowawcy	
Obszar VIII : <u>Zachowania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia</u>			
Cel: <i>Zapobieganie sytuacjom zagrożenia życia i zdrowia.</i>			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Kształtowanie nawyków właściwego zachowania w sytuacjach ekstremalnych	<p>- spotkania z przedstawicielami odpowiednich służb – pokazy i pogadanki na temat zachowania się w sytuacjach zagrożenia;</p> <p>- przeprowadzanie próbnej ewakuacji.</p>	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach wzbudzających niepokój	<p>- organizowanie zajęć poruszających kwestię zagrożeń pojawiających się w sytuacjach codziennych oraz wynikających z korzystania z Internetu.</p>	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Utrzymanie porządku oraz bezpieczeństwa podczas przerw i czasu wolnego	<p>- monitorowanie zachowań uczniów podczas przerw;</p> <p>- obserwacja zachowań uczniów,</p>	Dyrektor Nauczyciele Nauczyciel świetlicy Wychowawcy	